

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[CUJ], Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
186. szám
Augusztus 17.

Péntek

Hindenburg végrendelete

Ha helyesen értelmezzük Hindenburg nyilvánosságra került végrendeletét, úgy azt látjuk, hogy az örökre elpihent hadvezér a császárságot jelölte meg olyan bázisul, amelyre, mint kősziklára, biztosan építhet a német nemzet. Tagadhatatlan, hogy 1871-től 1914-ig, tehát a császárság uralma alatt a németiség valóban hatalmas eredményeket ért el minden téren. Iparban, művészetben, tudományban, irodalomban, zenében oly magas fokra emelkedett a német génusz, amely messzire világít a késői századoknak.

Már most felvetődik a kérdés: a császárságnak, mint ilyennek köszönhető-e a nagy kulturfellendülés vagy egyéb okok váltották-e ki mind ezt? Ha az óceánontulra pillantunk, például az Északamerikai Egyesült Államok felé, hasonló, vagy sok téren talán még nagyobb eredményeket láthatunk, anélkül, hogy a császárság intézménye közrejátszott volna a dolgok kiváltásában. Valószínű tehát, hogy nem egészen az imperatori méltóság váltotta ki azt a sok nagyszerű eredményt, amit alig félévszázad alatt a németiség produkált. Hiszen a történelem folyamán láttunk már népeket monarchista és republikánus kormányformák alatt is magára lendülni és mélyre sülyedni. Csak a római birodalom történetére kell gondolnunk s máris igazoltnak vehetjük állításunkat. A világhódító Róma a republika korszakában indult el világhatalmi pozíciója felé. A császárok alatt azonban mind gyorsabb ütemben vitt lefelé az útja, egészen a teljes összeomlásig. Ám itt megint nem lehet azt állítani, hogy kizárólag a monarchia vitte romlásba a latin génuszt, mint ahogy nem százszázalékos igazság, ha a német birodalom nagyságát a császárság intézményével próbálják magyarázni.

Politikai, de legelsősorban gazdasági okok szerencsés összetételalkozása sokkal inkább adja a magyarázatát egy-egy birodalom nagyralendülésének. Azok az értékek és erők, amelyek a részekre bomlott Németországban kétségen kívül azelőtt is meg voltak, de lehetőségek híján szunynyadtak, az egységessé vált német birodalomban — egyéb dinamikai hajtórugók közrejátszása révén — sudárba szökkentették a kultura nagyszerű, színpompás virágait. Ugyan: lehetőségek alakultak a szabad fejlődés számára. Ahol a tudományos, irodalmi, ipari és egyéb kulturális erőfeszítések számára nincsenek

meg a lehetőségek, ott sem a császárság, sem a republika kormányformája nem segít. A császári Németországban megadták a viszonylagos lehetőséget mindenki számára, hogy legjobb tudása és felkészültsége szerint alkothasson. De ma? Megvan-

nak-e ezek a lehetőségek? A hitleri Németország, mely az elképzelt árja fajt tartja az emberiség csúcának és minden más fajtát alacsonyrendűnek, tehát értéktelennek bélyegez, elvágja az utját a szabad érvényesülés lehetőségének. Visszaállíthatják újra a

császárságot, de ha a hitleri fajelmélet fogja irányítani az államvezetést, soha még csak megközelítőleg sem fognak olyan nagyszerű dolgokat alkotni, mint amiket a háborut megelőző évtizedekben alkottak. (h. j.)

Nagy propagandát fejt ki a birodalmi kormány az aug. 19-iki népszavazás előkészítésére

Ismeretlen részletek a június 30-iki tömegmészárlásról
Papen megérkezett Bécsbe

(BÉCS.) Papen tegnap megérkezett az osztrák fővárosba. A bécsi állomáson a német követség tagjai fogadták, viszont egyetlen osztrák kiküldött sem volt jelen megérkezésénél. Papent a követség tagjai karlendítéssel üdvözlötték, amelyre a követ hasonló módon válaszolt. A repülőterről a bécsi német követség palotájáig harminc titkosrendőr kísért.

A KORMÁNY PROPAGANDÁJA

(BERLIN.) Berlin uccáin megjelentek a kormány hivatalos népszavazási plakátjai. Az óriási plakát három méter magas és két méter széles. Teljesen beborítja a hirdető oszlopot. Szövege a következő:

— Nekünk, németeknek, akik itt Közép-Európában élünk, jobban össze kell tartani, mint más nemzeteknek. Nincsenek természetes védelmi vonalaink és vállvetve kell állnunk egymás mellett, ha nem akarjuk, hogy történelmi multunk minden áldozata veszendőbe menjen. A Vezér valóra váltotta Bismarcknak ezt a látnoki szavát. Hűséggel viseltetünk iránta és követjük őt. Egy egész nép kiáltja augusztus 19-én: Igen!

„A NÉP GYERMEKE”

(PÁRIS.) A francia fővárosban nagy érdeklődéssel figyelik az augusztus 19-iki német népszavazás előkészületeit. A lapok ismertetik a népszavazás módozataira vonatkozó kormányrendeleteket, de idézik a hétfő óta elhangzott politikai beszédek is. Különösen Göbbelst támogatják a szélsőséges demagógiájáért. Szenzációs a francia kormányhoz közelálló „Temps” cikke, amely szerint Hitlerre az utóbbi hónapok eseményei végzetesen súlyos felelőssé-

get hárítottak. A német kormányfőfiának az a céljuk most, hogy bebizonyítsák: a német nép teljes mértékben helyesli vezetőik eljárását. Ezzel magyarázható, hogy Göbbels a legalacsonyabbrendű demagógia beszédstílusát alkalmazta, amikor Hitlerrel, mint a háboru névtelen kaplárjáról és a nép gyermekéről emlékezett meg.

— Majd meglátjuk — írja a lap — hogy a nép gyermeke a junkerekre és a nagytőkére támaszkodva, hogyan fog a nép érdekében kormányozni.

NEMZETKÖZI RENDŐRSÉGET KÉRNEK A SAAR-VIDÉKRE

(SAARBRÜCKEN.) A Saar-vidéki népszövetségi kormány elnöke, nagy feltűnést keltő levelet intézett a Népszövetséghez, amelyben külföldi rendőrség kiküldetését kéri a Saar-vidékre azzal az indoklással, hogy a helyzet ezen a területen a végsőkéig kiéleződött és a belföldi rendőrség nem elegendő a rend és a nyugalom biztosítására.

A kormánybizottság elnökének kérelme nagy izgalmat keltett a német lakosság körében és nagyarányu megmozdulást készítenek elő, amelylyel tiltakozni akarnak a külföldi rendőrség kiküldése ellen.

MI VOLT A KULISSZÁK MÖGÖTT?

(BERLIN.) A június 30-iki tömegmészárlások során Hitler tudvalevőleg a szó szoros értelmében kiirtotta régi barátait, akiketől azonban újabb volt tartani valója. Az esettel kapcsolatban most szenzációs, de megható magánjelentés rendkívül érdekes részletekre mutat rá. Ezek

szerint Hindenburg, amikor tudomására jutott a készülő borzalmas esemény, haladéktalanul azt a parancsot adta Hitlernek, hogy a letartóztatottak ellen csak bírói ítélet alapján járhat el, ami pedig Schleicher tábornokot és Papen környezetét illeti, ezeket mulhatatlanul szabadon kell bocsátani. Hitler azonban egyszerűen túltette magát a marsall parancsain és legyilkoltatott mindenkit, aki az útjában állt.

Hindenburgot mélyen megrendítették ezek a szörnyűségek. Egészen másképp képzelte el a dolgokat. Az volt a szándéka, hogy az ügy kivizsgálására katonai bizottságot küld ki, de súlyos betegsége s nemsokkal azután bekövetkezett halála megakadályozták, hogy felvehesse Hitler ellen a késhegyig menő harcot.

HINDENBURG VÉGRENDELETE

(BERLIN.) Hindenburg végrendeletét tudvalevőleg tegnap nyilvánosságra hozták. A végrendelet szövege meglepetést keltett minden irányban. Elsősorban is kimondottan politikai irányt nem szabott meg az elhunyt elnök. Kategórikusan csak azt szögezi le, hogy a hadseregnek megmaradt kereteit meg kell menteni a haza újjáépítése érdekében.

Nem mondja ki nyíltan a továbbiakban, hogy a császárság visszaállítását tartja helyesnek, de a sorok között erre céloz. Magyarázza az esztendő során véghezvitt tetteit, arra hivatkozva, hogy mindent, amit tett, a német nemzet és a német birodalom érdekében tette. A végrendelet dátuma 1934 május 11.

Stavinszkyne még most sem tudja, hogy miért tartóztatták le

(PÁRIS.) Stavinszky özvegye levelet intézett a képviselőház Stavinszky bizottságának elnökéhez, amelyben elmondja, hogy már

hat hónapja van előzetes letartóztatásban, anélkül, hogy tudná milyen deliktum alapján.

Többiben kihallgattak ugyan, írja levelében Stavinszkyne, de kihallgatásaim alkalmával sohasem az én személyem szerepéről érdeklődtek, hanem mindig a máséről. Sürgős kihallgatásomat kérem, mert ártatlan vagyok.

Rekordot csinál a pénzhamisításban Hunyad megye

(KOLOZSVÁR.) Tegnap megírtuk hogy a hunyad megyei csendőrség pénzhamisító bandát tett ártalmatlanná. 500, 100, illetve 20 lejecek gyártottak Ulici Vasile banda-vezér műhelyébe.

A nyomozó csendőrség máris nyolc pénzhamisítót tartóztattott és adott át a kolozsvári ügyészségnek.

Ezzel kapcsolatosan a hunyadi csendőrségre újabb feljelentések érkeztek. Hatósági vélemény szerint

valóságos pénzhamisító részvény társaságot alapítottak.

Az első „részvénytársaság“ a Rostás-dinasztia kezében volt, azután következett a konkurencia, úgy hogy jelenleg közel tíz pénzhamisító banda él és ha lehet működik is Hunyad megyében.

Negyven milliárd lejt kebelezték be a bankok a romániai ingatlanokra

(BUKAREST.) Decusara tanár, az igazságügyminisztérium statisztikai osztályának vezetője a minisztériumok számára részletes kimutatást készített az 1929-től 1933. év végéig folyósított és visszafizetett ingatlanokra bekebelezett kölcsönökről. A kimutatásokra különösen a pénzügyminisztériumnak van szüksége a hitellet felfedezésére végett megindított akciójához.

A kimutatás szerint a fentjelzett öt év alatt 40 milliárd lej kölcsönt kebelezték be a pénzintézetek és a magánhitelezők falusi birtokokra és városi házakra. A bekebelezett kölcsön hatvan százaléka a városi házakra esik,

tehát a városi lakosság jobban eladósodott, mint a falusi. Decusara tanár megállapítja, hogy a bekebelezett kölcsönök összege évről-évre csökkent és 1931. után a konverzió következtében rohamosan esett. 1932-ben 40.897 jelzálogbekebelezés történt 6 milliárd 542 millió lej kölcsön összeggel, 1933-ban 33 ezer esetben kebelezték be jelzálogkölcsönöket összesen 5 milliárd 238 millió lej értékben, így a csökkenés 25 százalék, az 1929-1933. évi esés pedig összesen 52 százaléknak felel meg.

A kölcsönök visszafizetéséről konstatálja a statisztikai osztály vezetője, hogy évente átlag 25 százalékát törlesztik a bekebelezett adósságoknak.

Titokzatos gyilkosság a Vaslui melletti királyi erdőségben

(VASLUI.) A Vaslui mellett elhúzódó királyi erdőségnek Dobrova községhez közelfekvő részén

a csendőrség Mosneagu Maria 23 éves protopopestii leányzó holttestét találta meg.

A nyomozás megállapította, hogy a leány szülei tudta nélkül reggel tá-

vazott el hazulról és néhány perccel mulva 25 éves nővére Magdaléna követte az uradalmi erdőségbe.

Mivel a két leány már régen vetélytársa volt egymásnak, a csendőrség feltevése az, hogy Mosneagu Maria nővére féltékenységi bosszujának esett áldozatul. A nővért az alapos gyanu alapján letartóztatták.

Véres féltékenységi szerelmi dráma a Regátban

(BACAU.) A mindennapi véres szenzációk között is megdöbbentően hat az a borzalmas szerelmi dráma, amelynek Nicu Dragomir bacau-i fiatalember esett áldozatul tegnap este.

Nicu Dragomir és Paslaru Eufrozina szerelmi viszonya közismert volt a kis város lakosai előtt.

A fiatalok halálosan szerették egymást, de napirenden voltak közöttük a féltékenységi jelenségek.

Ezelőtt egy évvel egy ilyen heves féltékenységi jelenet után a fiatalember

revolveréből rálőtt szerelmére, de szerencsére csak könnyebben sebesítette meg a lányt.

Eufrozina azonban nem felejtette el a merényletet és

állandóan a bosszu gondolata foglalkoztatta.

Tegnap este amikor a fiatalember újból féltékenységgel gyötörte, a lány végsőkig ingerelve

az íróasztal fiókjából revolvert rántott és halántékán lőtte Dragomirt.

A szerencsétlen szerelmes szörnyethalt. A lány látva jegyesének vérrel borított holttestét, ájultan összeesett. A lövés zajára besiető szomszédok ájultan szállították be a legközelebbi kórházba a bosszúból gyilkossá lett nőt, akit a kórházi ágyon a detektívek letartóztattak.

Veszedelemes rablógyilkost fogtak el Jasiban

(JASI.) A helyi rendőrség emberei tegnap éjszaka vándorcigányt fogtak el, aki kihallgatása alkalmával Caldaranunak vallotta magát. Mivel

viselkedése gyanakvó volt, a detektívek újabb szigorú kihallgatás alá fogták, végül is a cigány bevallotta, hogy Lakatos Péter az igazi neve és hogy szebeni illetőségű.

Az új adatok alapján kikeresették a rendőrség nyilvántartójából Lakatos adatait. A detektívek szenzációs felfedezést tettek. Megállapították, hogy

az elfogott vándorcigányt már 1927 óta körözi a szebeni rendőrség, több, a város környé-

kén elkövetett rablógyilkosság miatt.

Lakatos, aki időközben, hogy fel ne ismerjék nagy szakállt növesztett, bevallotta, hogy a rettegett rablóvezérnek, Farkasnak volt bizalmasa és vele együtt követte el a terhére rótt bűncselekményeket. Amikor Farkast a csendőrök egy rablótámadás után agyonlőtték, a rablóbanda vezetését Lakatos vette át. Mivel azonban a hatóságok nyomára akadnak, hamarosan elszellett Szebenből.

A jasi rendőrség a nagyszerű fogásról telefonon értesítette a szebeni hatóságokat és erős fedezet kiküldetését kérte, hogy a régóta körözött rablógyilkost bűneinek színhelyére szállítsák.

Minden ezévi április előtti adóilleték és büntetés kompenzálható

(KOLOZSVÁR.) Az 1934. április elsejéig ki nem fizetett állami tartozások likvidálása érdekében a pénzügyminisztérium megengedte a teljes adókompenzálást. Ennek főbb pontjai a következők:

Az állam összes magánhitelezői, akik okiratokkal be nem váltott állami utalványokkal igazolják, hogy az 1934. április elsején véget ért állami költségvetés terhére követelésük volt az államkincstárral szemben és azt még nem kapták meg,

az 1934. április elsejéig fennállott tartozásukba, valamint a különböző illetékekből és büntetésekből származó kötelezettségekbe kompenzálhatják azokat.

A tartozásokban való kompenzálásban magánszemélyek, vállalatok, tehát az állam összes hitelezői részesülhetnek, ha az illetékes adóhivaltól bizonyítványt hoznak, hogy 1934

április elsejéig úgy adóikat, mint illetékeiket, sőt büntetési illetékeiket, tehát az állammal szemben fennálló összes tartozásaikat ily módon ki-egyenlíthetik. Ugy a fentjelölt okiratokat, mint az állammal szemben fennálló követelések igazolását bizonyító iratokat mellékelni kell a két példányban beadandó kérvényhez, melyet a pénzügyigazgatósághoz kell benyújtani. A kompenzálásra vonatkozó rendelkezés megérkezett a pénzügyigazgatóságra, de a bejelentéshez szükséges nyomtatványokat mindeztideig nem küldte meg a minisztérium. Ezért az illetékes ügyosztály arra kéri az érdekelteket, hogy kérvényeiket még egyelőre ne nyújtsák be, csakis akkor, hogyha a szükséges nyomtatványok megérkeznek. A benyújtások megkezdésének és határidejének dátumát a pénzügyigazgatóság közli a nagyközönséggel.

Tilos a magyar beszéd a CFR kolozsvári műhelyeiben

(KOLOZSVÁR.) A kolozsvári vasúti műhelyigazgatóság a napokban hirdetményt függesztett ki, amelyben

a kisebbségi alkalmazottaknak a legszigorúbban eltiltja a magyar nyelv használatát a műhelyek területén.

A hirdetmény szigorú szankciókat ír elő azokkal szemben, akik a rendelkezésnek nem szereznek érvényt.

A műhelyigazgatóság újabb magyarellenes akciója

nagy megrökönyödést keltett a munkások körében.

Még megérjük, hogy a vasutagazgatóság egy szép napon kisüti, hogy a vasutnak az utóbbi években azért volt horribilis deficitje, mert munkásai a műhelyekben magyarul értekeztek...

Megölték a Discom dohányelosztó soffőrjét a dévai országon

(DEVA.) Középkori állapotokra emlékeztető rablógyilkosság ügyében vezetett be a dévai csendőrség a vizsgálatot. Kedden este a hunyad megyei pénzbeszedő körutjáról visszatérő Discom dohányelosztó autóját ismeretlen banditák megtámadták a Dévától nem messze fekvő Horadea község határában, a vezetőt megölték, majd amikor az kiszállt és súlyos sebével is szembe akart állani a támadókkal, fejével úgy fejbévágták, hogy néhány perc alatt kiszívenedett. Padurean Romannak, a soffőrnek megölése után nekiestek az autót egyik utasának, özv. Krausz Henrikenének és puskatussal összevisszaverték. Az asszony jelenleg a kórházban fekszik. Rémtettük után a pénzszekrény kulcsait követelték Boldura pénzbeszedőtől, de az azzal érvelt, hogy a kulcsok nincsenek nála. Közben parasztemberek tüntek fel az uton és a négy rablógyilkos elmenekült. A pénzszekrényt már nem tudták felfeszíteni, csak a Boldura zsebében talált háromezer lejt vitték el magukkal. A szerencsétlen soffőr feleséget és egy tizenöt hónapos árva hagyott maga után.

— Elgázolta a szekér Hegedüs Jozefin kolozsvári uriaszonyt. Tegnap délután 5 órakor a Vitéz Mihály-téren egy parasztszekér elgázolta Hegedüs Jozefin Filipescu-ucca 2. szám alatt lakó 65 éves uriaszonyt. Az idős hölgy keresztül akart menni az uton, amikor egy gyors iramban vágató parasztszekér elütötte. A sérült eszméletlenül maradt a közvezetén. Kihívták a mentőket, akik első segélynyújtás után a sebészeti klinikára szállították a baleset áldozatát. Orvosi megállapítás szerint Hegedüs Jozefinnek mindkét lába eltört, ezenkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— Árucseré exportációt követelnek a gyümölcskivitel cégek. A kereskedelmi minisztériumban gyűlést tartottak a legnagyobb gyümölcs export-cégek, amelyek elhatározták, hogy arra kéri a földművelésügyi minisztériumot, rendelje el, hogy a gyümölcs kivitelért kapott külföldi devizákat ne kelljen a Nemzeti Bankba beszolgáltatni. Ha ez a kívánság nem volna teljesíthető, akkor engedje meg a kormány, hogy árucseré alapján exportálhassák a gyümölcsöt. Az országos gazdasági bizottság a napokban dönt a kérdés fölött.

A lej értéke akkor sem csökkenne, ha a francia frank elvéreznék az európai valutapiacon

(BUKAREST.) Általános érdeklődést keltett az a párisi jelentés, amely a francia frank hivatalos leértékelése végett megindult harc részleteit ismertette. A frank devalorizációjának egyik leghevesebb szószólója Leon Blum, a francia szociáldemokrata párt ismert vezére, akinek tudvalevőleg

nagy szerepe volt a békeszerződések létrehozásában, mert abban az időben mint titkár működött Clemenceau mellett

és meghitt bizalmasa volt a békekonferenciák azóta elhunyt irányítójának. Leon Blum már másfél évtized óta igen jelentékeny szerepet tölt be Franciaország politikai mozgalmában és újabban különösen közgazdasági problémák foglalkoztatják. Ugyő, mint Paul Raymond volt pénzügy miniszter hadjáratot indítottak a francia frank hivatalos leértékelése végett. Megállapításuk szerint

a franknak együtt kell futni a dollárral és a fontsterlinggel, mert különben Franciaország exportja erősen alul marad ebben a versenyben.

Az az izgalmas küzdelem, amelyet a francia hivatalos pénzügyi körök folytatnak a francia frank lerontásának megakadályozása érdekében, bennünket is nagyon közelről érint. Köztudomású ugyanis, hogy a román-francia régi szoros gazdasági kapcsolatok miatt, mindig nagy kihatással vannak ránk a francia pénzügyi események.

A párisi pénzpiac évtizedek óta jóakaratu megértést tanúsít Románia iránt, amit a legutóbbi pénzügyi tárgyalások alkalmával is bebizonyított. Pénzügyi helyzetünk alapos ismerőinek állítása szerint a lej sorsa össze van kötve a francia frankkal. A francia pénzügyi kormányzat tanácsára történt 1929-ben a lej stabilizálása is, mivel 1920-1929-ig pénzünknek katasztrofális kilengései voltak. Emlékeztet például az 1926 májusi lejzuhanás, amikor gazdasági életünk ugyyszólván temetővé vált, mert a külföldi valuták szédületes drágulása következtében nagy kereskedelmi és ipari vállalatok is máról-holnapra sokmillió veszteséget szenvedtek, sőt

teljesen szilárdnak ismert cégek is valószínűleg elvéreznék.

Akik nálunk megalkuvás nélküli hívei a lej jelenlegi hivatalos árfolyamának, most azt hangoztatják, hogy a lej leértékelése akkor sem következhet be, ha a párisi harc a devalorizáció híveinek győzelmével végződik is.

A lej stabilizálásának legfőbb őre Slavescu pénzügyminiszter, a Nemzeti Bank helyiségében a napokban tartott konferencián újból leszögezte a kormány álláspontját:

—Bárhogy alakuljanak is a világpiacokon a valuták körül megindult harcok,

mi változatlanul kitarunk a lej mostani árfolyama mellett, amely a mi speciális gazdasági viszonyainknak teljesen megfe-

lel és amelyet az 1929. évi törvény szabályozott.

Azok a fővárosi politikusok, akik évek óta érvényesülési és népszerűségi okokból pénzünk hivatalos leértékelése mellett kardoskodnak, most ismét hallatják szavukat, de a szilárd alapokra fektetett ellenkező véleménynel alig tudnak szembeszállni. A lej stabilizálásának hívei rámutatnak arra, hogy azok az államok, amelyek erőszakkal értékelték le a saját valutájukat, már eddig is súlyos veszteséget szenvedtek.

Amerika és Anglia a világ legnagyobb hitelező és exportáló államai,

tehát ott célszerűnek látszott a valuta leértékelése, mert azt remélték, hogy adósaik ezáltal olcsóbban megszerezve a fontsterlinget és a dollárt, tartozásaikat könnyebben visszafizethetik. De úgy az exportban, mint az adósság visszafizetésében vetett hitükben csalódtak. Újból és átmenet nélkül nem bírnak már visszatérni arra az alapra,

amelyről kilendültek és amely a háború előtti pénzértéknek felel meg

De hol van ettől az értéktől a fran-

cia frank és a lej...? A francia valuta csaknem 80 százalékat veszítette el békebeli értékének, a lej pedig nagyon sokkal alacsonyabb nivóra jutott. Hogy lehetne tehát párhuzamot vonni és együtt haladni a fontsterlinggel és a dollárral, amelyek a világ legjobb valutái voltak? Bukaresti-i beavatott források éppen ezért napról-napra hangsúlyozzák egy a tanácstermekben, mint a sajtóban, hogy pénzünk stabilitása változatlan marad, mégha a francia frank lerontásának vezérharcosai nem is szüntetik be ártó törekvéseiket. Lehet, hogy a hivatalos párisi körök a jövőben beszüntetik a felesleges vitát a merész Leon Blummal és Raymond-dal és nem tesznek egyebet, mint napról-napra nyilvánosságra hozzák az aranykészlet gyarapodásáról szóló hivatalos jelentéseket. Az arany ugyanis mindenki helyett beszél...

Ma például ezt jelemtik Párisból: A francia nemzeti bank heti kimutatása szerint az aranyinkasszó július 27. óta is emelkedett. Legutóbb 80 milliárd 252 millió aranyfrank volt, egy héttel ezelőtt 79 milliárd 992 millió aranyfrank szerepelt a kimutatásban.

Gyárak, üzletek és műhelyek nem élvezhetik a vízmű által nyújtott ötven-százalékos vízdíjkezdvezményt

(KOLOZSVÁR.) Amint a „Jóestet!” annakidején közölte, hogy a Háztulajdonosok Szövetségének közbenjárására

sikerült elfogadható megállapodást létrehozni az új házak 50 százalékos vízdíjkezdvezményének ügyében a vízművek igazgatóságával.

Többoldali érdeklődésre közöljük, hogy üzlethelyiségek, műhelyek és gyárak nem élvezhetik a megállapodásban biztosított előnyöket, mert az 1922. évben életbelépett vízműszabályzat 68. szakasza

csak az újonnan épült lakóházak kedvezményére vonatkozik.

A megállapodás értelmében csak azok részesülnek a vízműigazgatóság által biztosított kedvezményben, akik erre vonatkozó kérvényüket még az új vízműszabályrendelet életbeléptetése előtt, tehát 1934 január 1-ig betérjesztették. A Háztulajdo-

nosok Szövetsége és a vízműigazgatóság között létrejött megegyezés szerint

a kedvezmény visszamenő hatálya 22 és fél hónapra szól.

Azok a háztulajdonosok, akiknek követelése a megállapodásban kikötött időre eső vízidíjtöbblete nem haladja túl a tízezer lejt, ugv a vízműigazgatóság a fenti összeget azonnal jóváírja. A 20 ezer lejt terjedő követeléseket megállapodás szerinti részletekben kompenzálja a vízmű.

20 ezer lejen felüli visszatérítéseket 3 év alatt rendezi a vízműigazgatóság.

A megállapodás bár nem elégti ki százszázalékosan az érdekelt háztulajdonosokat, mégis jelentős eredménynek lehet tekinteni, mert a tárgyalások során eleinte a vízműigazgatóság hallani sem akart a jogtalanul szedett összegek visszatérítéséről.

A bukaresti véres családi dráma utóhangjai a katonai bizottság előtt

(BUKAREST.) Néhány nappal ezelőtt beszámolt a „Jóestet!” arról a rettenetes családi drámáról, amely Bukarestben történt és amelynek Pohrib repülőfőhadnagy, felesége és kisgyermeké esett áldozatul. Mint ismeretes,

a főhadnagy heves családi jelenet után lelőtte feleségét, aki szörnyethalt, rálőtt kilencéves kisgyermekére, akit súlyosan

megsebesített és azután önmaga ellen fordítva a halálos fegyvert, kétszer homlokán lötte meg és megkalt.

A bukaresti közvélemény még mindig nem tudott felocsudni a borzalmas családi tragédia hatása alól. A katonai bíróság megindította a vizsgálatot a tragédia okainak kiderítésére. Kihallgatták a szerencsétlen asszony édesapját, aki megdöbbentő

adatokat szolgáltatott a vezető katonai köröknek a tragédia előzményeiről. Mint jelentették, a dráma színhelyén levelet találtak a hatóságok, amelyben a véres esemény főhőse,

a főhadnagy, felesége szüleit testi felelőssé a történetekért.

Azt írja, hogy

nem akarta megölni kisgyermekét, de nem volt más választása, mert nem akarta, hogy nagyon szeretett kislánya mostoha kezekbe jusson.

Csak a vizsgálat során derült ki, hogy

ez a kislány nem volt a házastársak gyermeke. A főhadnagynak egyik szerelméből származott a kis Lenuta és róla nem tudott sem az após sem pedig a feleség.

A bíróság előtt az após előadta, hogy leányát a főhadnagy kizárólag hozományáért vette el feleségül. Tudomása volt arról, hogy

Pohribnak több szerelme is volt egyidőben a fővárosban, de ennek nem tulajdonított nagyobb jelentőséget és azt hitte, hogy veje hamarosan meg fog változni.

Nem így történt. A fiatal házaspár között napirenden voltak a veszekedések, mert

a könnyelmű életmódot folytató főhadnagy nem tudott megbíratkozni azzal a gondolattal, hogy azt a pénzt, melyért megházasodott, nem kapta meg apósától.

A lány apja Constantin Vascan, tecuci polgármester ugyan azt állítja, hogy

több ízben adott pénzt, sokszor nagyobb összegeket is a fiataloknak, de ez sohasem volt elég Pohribnak, aki a szeretőt ezen a pénzen tartotta le.

Az após havonta 3000 lejrel járult hozzá a háztartáshoz, csak hogy gyermeke boldogságát biztosítsa.

Ez sem használt, mert egy napon levelet kaptam a Bukarestben tartózkodó Pohribtól — jelentette ki vallo másában Vascan —, amelyben vejem arra kér, küldjem feleségét, utána Herkules fürdőre, mert néhány napon belül oda utazik és nem tud felesége nélkül élni.

A levelet lányom az én távollétemben felbontotta és ettől a pillanattól kezdve nem bírtam vele. Hátározott tilalmam ellenére férje után szökött. Két napig nem volt semmi baj, de a harmadik napon

Pohrib elküldte lányomat a piacra bevásárolni és amikor lányom visszatért, nem találta ott hon gyermekét. Kétségbeesve követelte vissza mostohakislányát, de a főhadnagy hajlíthatatlan maradt. Viharos családi jelenet következett ezután és — megtörtént a tragédia,

amelynek részleteit már kitergelték a nagy nyilvánosság előtt.

OROKUL-E A KISLEÁNY?

A kilencéves ártatlan gyermek, aki méltatlanul szenvedte a bukaresti közvélemény gyűlöletét — őt tették felelőssé a tragédiáért — súlyos beteg fekszik egyik fővárosi kórházban, de személye újabb viharos harcok központjába került. Felmerült ugyanis az a kérdés, hogy a kislány, aki nem volt törvényes gyermeke édesapjának, örökölh-e utána és kaphatja-e a tiszti nyugdíjat?

Egyszerre a helyzet az, hogy nagyapja a kislányt nem akarja elismerni és így most sem lehet tisztán látni az ügyben.

TIGRIS

A KELEPCÉBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(58)

Lucas gyanakodó oldalpillantást vetett rá, de nem felelt. Richard világosabban kezdett beszélni.

— Azt hittem, örülni fog, ha felkeresem, — barátságos arccal nyugtatta felé cigarettatárcáját — vagy tegnap este nem beszélni akart velem? — Erősen figyelte a színészt.

Az elejtette a cigarettát, amit kivett és arca vörös volt, mikor felémelte.

— Tegnap este? — látszott, hogy lázasan gondolkodik. Aztán megrázta a fejét. — Nem emlékszem, hogy akár tegnap este, akár máskor bármi dolgom is lett volna a rendőrséggel, — mondta nyomatékosan.

Illing nem sértődött meg.

— Nekem pedig határozottan az az érzésem, hogy tegnap akart tőlem valamit és aztán megbánta az elhatározását. — Arca sajnálkozó kifejezést öltött.

— Sohasem szoktam megbánni semmit, — állította Lucas gögősen — és vegye tudomásul, hiába célozgat, semmi mondani valóm nincs a számára és nem is lesz!

— Pedig előfordul, hogy sokat ér egy jóbarát a rendőrségen!

— Fenyegés? — csattant fel a színész. — Rendben van, elfogadom a kihívást! De figyelmeztetem, — gúnyosan nevetett, — hogy tulokat képzel magáról. És szinte sajnálom...

— Hogy életben maradtam? — vágott közbe Richard.

Lucas bosszusan rázta a fejét.

— Mondtam már, hogy nem tudok semmiről. Maga nem lovagias ellenfél, Illing, — szólt szemrehányóan.

A detektív felnevetett.

— Be fogom bizonyítani, hogy az vagyok. És hogy el ne felejtsem, ezennel átadom Lord Willit Hertert és Lady Grace meghívását teaóra, csütörtök délután öt órára.

A színész levette a kalapját és gondolkodva simított végig dus, szén fekete haján.

— A lord nem ismer engem és Lady Grace nem szívesen időzött a társaságomban, — állapította meg. — Azt hiszem, ez is a maga eszméje, Illing. — Haragosan pillantott rá.

Illing nyugodtan mosolygott.

— Ez teljesen közömbös lehet a maga szempontjából, hiszen nincs valami nagy véleményem rólam. Én ugyan azt hiszem, hogy titokban fél tőlem — és vizsgálgatni kezdte, jól van-e feltéve a kerék az autójára.

A színész dühösen ragadta meg a karját.

— Maga igazán... — a többit elhárapta. Hátat fordított a detektívnek, autójához sietett és a soffőr mellé ült.

De Richard arca megjelent az ablakban. Megjutalmazta a soffőrt és derülten nézett mogorva gazdájára.

— Csak azt akarom mondani, — szól vidáman — hogy ne Londonba, hanem Olburn Hillbe menjen csütörtökön és pontosan ötkor jelenjen meg. Az utat ugyanis ismeri már. — Az utat ugyanis ismeri már. — Elégedetten nézett a távozó autó után.

— Egész biztosan eljön, — nevetett magában, aztán ő is az autójába ült és gondolatai visszatértek a haditervhez. Ha Mings tudná, mit akar tőle! De nem sejt még semmit, gyanútlanul üldögel s biztosan háziasszonyát a tyuktenyésztés előnyeiről faggatja.

Ezuttal tévedett Richard, mert Mings ebben a pillanatban cseppet sem a Baker-uccába, hogy gazdájától parancsokat és újabb előleget kérjen; mert pénzét már mind elköltötte, de

olyan elegáns is volt, hogy a szerény Swalesné már csak a legnagyobb tisztelet hangján mert vele beszélni. Világosszürke, nagykokás ruhát vett magának, zöld kalapot, piros nyakendőt, sárga cipőket, lilaszínű harisnyát és szalmaszínű kesztyűt; de még égető szüksége volt egy télikabáttra és némi pénzre, mert háziasszonyát színházba és vacsorázni akarta vinni.

(Folytatiuk.)

Többmilliós érdekeltségű gyapjufonodát akar létesíteni Romániában egy külföldi érdekeltség

(BUKAREST.) A belföldi textiliparnak a behozatali korlátozások életbe léptetése óta igen nagy gondot okoz a nyersanyag beszerzésének kérdése. Az ország területén működő néhány gyár ugyanis képtelen fedezni a szükségletet.

Ennek a helyzetnek felismerése vezette a külföldi gyapjufonóipari érdekeltséget arra, hogy

üzemeik egy részét Romániába telepítsék át.

Az új ipari alapítások előkészítő tárgyalásai már hosszabb idő óta folyamatban vannak. Olasz, francia és angol érdekeltségek fordultak ugyanis a kormányhoz letelepülési engedélyért. Ezek az érdekeltségek kötelezettséget akartak vállalni arra, hogy teljesen új gépeket hozzanak be az országba, miután tudják, hogy a használt textilgépek importját törvény tiltja.

A nyugati fonódák megmozdulására hasonló tárgyalásokat kezdtek egyes manchesteri és lengyelországi fonódák is, amelyek azonban a saját gépeiket szeretnék felállítani a létesítendő romániai fonógyárban, azokat a gépeket, amelyek eddig is a román piac részére dolgoztak. Amikor a kormány ezekkel a cégekkel is tárgyalásokba bocsátkozott, a nyugati textilérdekeltségek visszavonultak a tervtől, de csak látszólagosan, mert amint a piacon legújabbban elterjedt hírek mutatják,

Bukarestben már alakulóban is van egy 50 millió lejes részvénytársaság, amely gyapjufonóda felállításának a tervével foglalkozik.

A vállalkozásban francia és svájci tőkések vennének részt, míg egy angol érdekcsoport adná a gépeket.

A létesítendő fonóda évi kapacitása állítólag hatmillió kilogram lesz. Textilipari körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a fejlemények elé. A vállalkozásban a gazdasági válság enyhülésének komoly jeleit látják s az az általános vélemény, hogy az akciót a kormánynak szociálpolitikai és gazdasági okokból okvetlenül támogatnia kell.

Erélyes védekezésre készülnek a romániai védjegytulajdonosok

(KOLOZSVÁR.) A Romániai Védjegytulajdonosok Egyesülete érdekes emlékirattal fordult az igazságügyminisztériumhoz, amelyben

a tisztességtelen versennyel kapcsolatban megindított perek gyorsabb lebonyolítását kéri.

Az emlékirat kifejti, hogy a mai viszonyok között nem engedhető meg, hogy sokszor évek legyenek szükségei ahhoz, míg az illetékes bírósági hatóság a tisztességtelen versenyt üző egyénnek a jogsértő cselekmény folytatását megtiltja és még hosszabb utja legyen annak, hogy a károsult a vétkestől a kártérítést is megkaphassa.

Az emlékirat utal arra, hogy a romániai törvénykezés szerint a hasonló panaszok ügyében

a feljelentést bünvádi úton kell megtenni.

Ennek következtében tehát a törvényszék büntető tanácsa tárgyalja le az ügyet, utána az érdekeltek a táblához és a Semmitőszékhez felebezhetnek.

Ez természetesen évekig elhúzódhatik és csak akkor kezdheti el a polgári bíróság a kártérítés megállapításának tárgyalását.

A büntető bíróság ugyanis ugyanis mindig polgári útra utasítja ebben a kérdésben az érdekelteket. Az emlékirat szerint tehát a leginkább célravezető az volna, ha a felek érdekében az ilyen kereseteket két csoportba osztanák. Az egyik csoportba azok a keresetek tartoznának, ahol az érdekeltek büntetést, kártérítést és a cselekmény abbahagyását kívánja, míg a második csoportba azok, ahol csak kártérítést és a cselekmény abbahagyását kívánják, anélkül, hogy büntetésre is igényt tartanának. Az első csoportba tartozó ügyeket továbbra is a büntetőtanácsok tárgyalnák, a többi ügyek azonban a törvényszék kereskedelmi tanácsai elé kerülnek.

Az érdekeltek nagy várakozással tekintenek az emlékirat sorra elé és biznak abban, hogy a minisztérium az érdekeltek javára dönt ebben a kérdésben.

Megkerült a rejtélyes módon eltűnt kétszázmillió frankot érő ékszer

Ujabb jelentés szerint az ékszerlopás váratlan fordulatot vett. Carabassa volt venezuelai köztársasági elnök leányának több mint kétszázmillió frank értékű drágakövei eltűntek, amelyek nyomtalanul eltűntek, megkerültek. Az ékszereket a villával szomszédos kertben találták meg papírbal csomagolva. A rendőrség a legnagyobb rejtéllyel áll szemben, nem tudja, hogy, elvesztették-e a rablók az ékszereket, vagy pedig egyéb titkok rejlik a dolog mögött.

Elűtötte az autó lapunk egyik munkatársát

(KOLOZSVÁR.) Az elmúlt este az „Fs. 296” jelzésű magánautó elűtötte lapunk egyik fiatal munkatársát. A baleset a Főtéren, a városháza előtt történt. A soffőr elfelejtett tülkölni, elfelejtette, hogy Romániában az út jobboldalán hajtának, illetve csakis jobboldalt szabad a kocsival kanyarodni.

És végül elfelejtette a soffőr, hogy kanyarban tilos száguldozó tempóban hajtani a gépet.

Késő este volt. Zuhogott az eső. Az áldozat az Emke drogériával szemben lévő piactéri járdára akart fellépni, amikor az Opera felől száguldozó autó hirtelen kanyarodott. A soffőr pontosan a baloldali piactéri járdára ment, vezetve a gépet. Kis híja volt, hogy nem történt végzetese szerencsétlenség. Az „áldozat” hatalmas ívben a járdára röpült és sérüléseket szenvedett.

A különös balesetnél szemtanuként szerepelt Maior Ionás repülőőrhadnagy és dr. Nemes kapitány, akik megbotránkozva vették tudomásul a lelkiismeretlen autóvezető ténykedését.

Egyébként a bravuroskodó autóvezető ellen megtették a feljelentést.

RÁDIÓ

PÉNTEK, augusztus 17.

Bukarest. 14: Hangverseny. 15.40: Könnyű zene. 20.05: Kávéházi zene.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások, közben hanglemezek. 13.05: Balalajka zene. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 16.00: „A kávé utja”. A rádió diákfelőrája. 17: „Háztartási tanácsok”. Vizváry Mariska előadása. 17.45: Hírek. 18: Hanglemezek. 18.45: „Emlékezés Benedek Elekre.” Előadás. 19.15: Sportközlemények. 19.30: Szalonzene. 20.30: Bárány Szentkeresztváryné verseket mond. 21: Hangverseny zenekar. 22.30: Hírek. 22.50: Jazz zene. 23.55: Hegedű zongora kísérettel. 24.15: Ének cigányzene kísérettel.

Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Katonazenekar. 14.30: Magyar hírek. 16.15: Rádió zenekar. 19.55: Magyar hírek.

Pozsony. 11.25: Magyar hírek. 13.10: Lemezek. 18.40: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 23.45: Magyar hírek.

Bécs. 12.30: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.50: Operalemezek. 19: Ének. 22.30: Dalcsoport. 23: Hangverseny. 24.40: Zenekar.

Berlin. 13: Lemezek. 14.15: Mai zene-szerzők lemezei. 15.15: Hangverseny a rádiótorony kertjéből. 19.30: Dalcsoport és cselló kísérettel.

Varsó. 13.10: Könnyű zene. 14.01: Lemezek. 17.40: Könnyű zene. 19.15: Orgona hangverseny. 20.15: Táncczene.

„CZINK”-hez vigye kópott zsíros fényfoltos ruháját mert itt tisztítják ki olcsón és jól.

Társadalmi élet

(—) A Székelyek Kolozsvári Társaságának ifjúsági tagozata folyó hó 19-én (vasárnap) autós kirándulást rendez Jára völgyébe. Jelentkezni lehet az egyesület irodájában, Regina Maria 11. szám, este 8—9-ig. Utolsó jelentkezési határidő pénteken este 8—10-ig.

(—) Románia kerékpáros szakosztálya kirándulást rendez a vadregényes Géczi-várhoz. Indulás vasárnap reggel 6 órakor a Cal. Victoriei 30. szám alatt levő klubhelyiségből. Vezető Hidegh Márton. A kirándulás szebb részeitől fényképfelvételt készítünk. Ut hossza 70 km., utirány Cluj, Fenes, Lóna, Szentlászló, Léta. Visszatérés este 8 órakor. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

(—) Az Erdélyi Kárpát Egyesület f. hó 19-én, vasárnap a következő kirándulásokat rendezi: 1. Autóval Marosujvárra. Indulás reggel fél 7 órakor. Vezető Szilvay Ernő. 2. Autóval Melegsamoshoz. Indulás reggel 7 órakor. Vezető Szilágyi László. 3. Gyalogos kirándulás. Leányvár, Vizművek. Fürdés a Szamosban. Indulás reggel 7 órakor. Vezető: Kardos Béla. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét f. hó 26-án tartandó Dregán-völgyi kirándulásunkra és a szeptember 2-án Marosvásárhelyen maroszséki osztályunk által rendezendő turista-napra. Bővebb felvilágosítással valamennyi kirándulásra vonatkozólag Mátyás-házi irodánkban szolgálunk.

(—) Az „Aurora” Sport Club f. hó 19-én autós kirándulást rendez Nagyváradra, Püspök- és Félix-fürdőre. Indulás vasárnap reggel 5 órakor a „Mignon” cukrászdától, Str. N. Iorga 5. A kirándulásra jelentkezni lehet a Mignon cukrászdában és az Apollo illatszertárban, Str. Regina Maria 4. Vezető: Major Ilonka.

(—) Tehetségavató hangverseny a kolozsvári Újságíróklubban. Az Újságíróklub ma esti hangversenyén egy fiatal, nagytehetségű énekes mutatkozik be. Mircea Gárniceanu baritonista fogja ez alkalommal Kolozsváron először reprezentálni kiváló képességeit. A kitudó énekes Bécsben és Berlinben, kulturálta tömör és érces hangját s az Újságíróklub ma esti hangversenyén áriákat s dalokat fog énekelni. Ma esti fellépésének sikerén fog tulajdonképpen eldőlni az ifjú művész kolozsvári szerződésének sorsa is. A kolozsvári opera igazgatósága ugyanis foglalkozik azzal a tervvel, hogy művészi ensemblejét Mircea Gárniceanu szerződésével kiegészíti és megerősíti s a mai fellépése alkalmából a klubban meg fogja hallgatni Papi-lian igazgató is, hogy így szerezzen közvetlen meggyőződést arról, hogy milyen hatása van a közönségre a fiatal énekes szép hangjának és előadó készségének. Ma este tehát tulajdonképpen egy művészi karrier startolásában vesz részt a klub közönsége.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyanígy vas- és vizondulást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalom,

Cluj, Reg. Ferdinand 33. Élián-ház. — Vashid mellett.

Már csak a semmitőszéki döntés segíthet az éhhalálra ítélt magyar vasutasok megdöbbenő helyzetén

(KOLOZSVAR.) A „Jóestét!” megemlékezett arról, hogy gróf Bethlen György, az Országos Magyar Párt elnöke az elbocsátott vasutasok érdekében Bukarestbe utazott, ahol

a vasutak vezérigazgatójával folytatott tárgyalásokat.

A pártelnök most érkezett vissza Bukarestből, sajnos azonban eredménytelenül, mert

a vasut vezérigazgatója mereven elzárkózott attól, hogy a román nyelv nem tudása miatt fegyelmi uton elbocsátott vasutasok visszakérüljenek állásukba.

A kisemmitett magyar vasutasok helyzete egyre kétségbeesettebb, ma holnap betevő falatjuk sem lesz, mert a nagylelkű vasut-igazgatóság még az elmúlt hónap bérüket sem folyósította, hogy legalább koldusfillérekkel a tar-solyukban vágjanak neki a nagy bizonytalanságnak. A testileg-lelki-leg elgyötört magyar vasutasok most már csak abban bíznak:

háttha mégis a semmitőszék nekik szolgáltat igazat és visszakérülnek állásukba, vagy legalább megítélik nyugdíjukat, amelyre mindenképp rászolgáltak.

SPORT

Magyarország 4x200 méteres gyorsúszóstaffétája is Európa-bajnokságot nyert Magdeburgban

Magyarország—Franciaország 5:0

Magdeburgból jelentik: Európa-úszóbajnokságának negyedik napján a magyar úszók ismét nagy sikereket értek el. A magyar 4x200 m.-es gyorsstafféta Európa-bajnokságot nyert, a 400 m.-es gyorsúszásban a magyar Angyal a döntőbe került, a magyar vízipólócsapat pedig nagy győzelmet aratva a franciák ellen, biztosan halad az újabb Európa-bajnokság felé. Részletes eredmények a következők:

4x200 m.-es gyorsstafféta. Európa-bajnok: Magyarország 9 p. 30.2 mp. 2. Németország 9 p. 31.2 mp. 3. Olaszország, 4. Franciaország, 5. Anglia, 6. Dánia.

400 m.-es gyorsúszás középfutamai. I. középfutamban 1. Taxis francia 4 p. 57.2 mp. 2. Costoli olasz 5 p. 11.4 mp. 3. Signori olasz 5 p. 12.6 mp. A magyar Lengyel 5 p. 13.9 mp.-cel negyedik lett és kiesett a döntőből.

A második előfutamban 1. Angyal magyar és Nüsske német holtversenyben 5 p. 14.5 mp.-cel.

A 200 m.-es hölgy mellúszás Európa-bajnoka Genenger német 3 p. 09.2 mp.-es idővel, 2. Holzner német, 3. Kragh dán.

Öt góllal győzött a magyar vízipólócsapat a franciák ellen

(MAGDEBURG.) A magyar csapat nagyszerű játékkal győzött a franciák ellen 5:0 (2:0) arányban Vér-

tes, Németh (3) és Halasi góljaival. A francia csapatban Padou fényes játéka akadályozta meg a magyarok naggyobbarányú győzelmét. Belgium—Hollandia 4:1 (0:0). Németország—Svédország 6:2 (2:2). Az Európa-bajnokságok pontversenyében Németország vezet 50 ponttal, 2. Magyarország 39 ponttal, 3. Olaszország 11 ponttal.

A mai vízipólóprogram a következő: Belgium—Jugoszlávia, Olaszország—Csehszlovákia, Hollandia—Franciaország, Spanyolország—Svédország. A magyar és német csapatok 4—4 győzelem után ma pihennek.

(GALAC.) A nagyváradi Crisana tegnap a DVA elleni revánsmérkőzést is megnyerte 4:3 (2:2) arányban. A Crisana góljait Matei (2), Barátki és Stetz lőtték.

Vereséget szenvedett Budapest csapata

Bécsből jelentik: Tegnap délután 20.000 főnyi közönség jelenlétében játszották le a Bécs—Budapest válogatott mérkőzést, melyet az osztrák csapat 4:2 (1:0) arányban nyert meg Müller (2) és Horváth (2) góljaival. A magyar csapat mindkét gólját Dudás lőtte.

A FERENCVÁROS CSAPATA tegnap Pozsonyban balszerencsés küzdelem után 2:1 (2:0) arányban vereséget szenvedett a Bratislavától.

(GLASGOV.) A bécsi Rapid tegnap játszotta le első angliai turamérkőzését a Glasgow Rangers csapatával. A többszörös skót bajnokságot 3:1 (3:0) arányban verte az osztrák együttest.

Döntetlenül játszott a bécsi Admira Győrben

(GYÖR.) A bécsi Admira tegnap Győrben játszott az ETO csapatával. A mérkőzés 1:1 (0:0) arányban döntetlenül végződött. A közép-európai kupa döntőjébe került osztrák együttes játéka csalódást keltett, mert a magyar együttes teljesen egyenrangú ellenfele volt a világhírű osztrák csapatnak.

A KAC atlétái a Károly Kupaversenyeken

(KOLOZSVAR.) (A „Jóestét!” tudósítójától.) Jelentettük, hogy az atlétikai Károly kupaversenyeket szombaton és vasárnap rendezik meg Predealon, Ófelseje jelenlétében. Az egész országban nagy érdeklődéssel kísért viadalra a KAC a következő atlétákat nevezte be:

100 m. Kovács, Dejenariu, Ternu. 200 m. Kovács, Dejenariu, Ternu. 400 m. Boldis László, Weinrich, Krausz, Grünfeld, Kovács. 1500 m. Boldis, Weinrich, Krausz. 800 m. Krausz, Grünfeld. 4x100 m.-en is indul a KAC csapata. Magasugrás. Dr. Biró Lajos, Konrád, Domsa. Rudugrás. Dr. Biró Lajos, Biró András. Távolugrás. Dr. Biró Lajos, Domsa, Konrád. Súlydobás. Horváth, Diszkoszvetés. Dr. Biró Lajos.

Reményünk hogy a KAC gárdája mely az országos bajnokság pontversenyére kiírt serleget is megnyerte, a Károly-kupát is haza fogja hozni.

Hitler is végignézi pénteken a magyar—német vízipólómérkőzést

(MAGDEBURG.) A pénteki magyar—német vízipólómérkőzésen, amelyen az Európa-bajnokság sorsa eldőlni, Hitler, a német birodalom vezére és kancellára is megjelenik. Már eddig is nagyon nehéz dolga volt a magyar gárdának az ellene szurkoló közönség előtt, de Hitler és minden bizonnyal telt ház előtt ez a feladat egészen emberfelettivé fokozódik. Hiszen a Vezér előtt nem szabad szégyent vallani.

TEKE-SPORT

Huedin vasárnapi programja szép sikerrel zajlott le. Juventus kolozsvári csapat vendégszerepelt. Eredmény: Venus—Juventus, 18 játékos, 226:195. — Utána körmérkőzés volt, amelyen részt vett Venus, Gladiator és Juventus. A 16-os csapatok eredményei a következők: Venus—Gladiator 226:156. Venus—Juventus 226:156. A körmérkőzés kicsi ezüst kupáját Venus csapata nyerte. — Cluj. Glara—Sport, 12 játékos, 158:123. — Tekéző naptár, Csütörtök: Sparta—Solid, Oltean-pálya. Vasas—Tempo. Orosz-pálya. — Kik játéznak pénteken? Minerva moderna-pályán. Firtos Weisz-pályán. Avram Iancu Kovács-pályán. Bástya Turós-pályán. Sport Matador-pályán. — Gergely József Jóbarát csapat elnökét, Corvin díszelnökét a Meteor bajnokságot egyhangúlag dísztagjává választotta Meteor csapata Székely elnöke alatt kiváló fejlődést mutatott. — Meteor dísztagjai: Móricz Béla, Pikéthv Árpád, Zegreanu Joan és Gergely József.

Építőmunkás-mozgóban:

Szombaton 7 és 9 órakor új műsor!

A halálsugár vagy Chandu

Orientalis nagy kiállítású kalandordráma.

Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

Országos szövetségbe tömörülnek az erdélyi és bányászati temetkezési és önszegélyező egyesületek

(KOLOZSVÁR.) Azzal az életbiztosítási törvénytervezettel kapcsolatosan, amely igen helyesen szabályozni kívánja a Biztosító Intézetek életbiztosítási ágazatát, de amely közvetlen érinti a már meglévő temetkezési és önszegélyező intézményeket, felmerült az a kérdés, hogy ezek a jól bevált szociális intézmények, a létüket veszélyeztető törvénytervezettel szemben egységesen lépjenek fel.

E célból a napokban a Nyugdíjasok Szövetsége részéről Pop Valér volt kormánybiztos, a Magántisztviselők Szindikátusa részéről dr. Millea Silviu, az Iparos Egyet részéről Demeter Ferenc és Orbán Béla, a Nyílttéri Csizmadiák részéről Székely József és Sereán Valér, míg a Temesvári Temetkezési és Önszegélyező Egyesületek nevében Szentmáklóssy Sándor nyug. őrnagy értekezletet tartottak Kolozsváron és egyöntetűen elhatározták, hogy a fent említett törvénytervezettel szemben és főként az egyesület saját jogi és szervezkedési lehetőségeik, valamint a hatóságokkal szembeni hathatós képviselőik szempontjából egy

központi szervezetbe tömörülnek kolozsvári székhellyel.

Az értekezlet egyben elhatározta, hogy rövid időn belül egy országos kongresszust hív össze, amely hivatalosan lesz az összes jogszemélyiséggel rendelkező temetkezési és önszegélyező egyesületek szövetségének kimondására, valamint annak vezetői megválasztására.

A nagy horderejű előmunkálathozat már meg is kezdték.

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök: Kettős műsor. Premier először Kolozsvárt. I. Tét egy emberfej Főszerepben: Lukis Inoff és Hary Baur. II. Forróvérű város. Főszerepben: Ian Kiepara és Brigitte Helm.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA: Csütörtöktől közkívántra: Pillangó kisasszony. Sylvia Sidney világhírnéje. Pantnerre Cary Grant. Rendezte: Marion Gernig.

Jön: 1001 éjszaka meséje. Ramon Novarro és Mirna Loy.

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől: Tanc és szerelem. Főszerepben: Thelma Taoel, Ginger Rogers és a Ziegfeld görögök.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 7 és 9 órakor: A halálugár (vagy Chandu). Orientális nagy káallitási kalanddráma. A Hindu sirenélék testvérfilmje. Főszerepben: Lugos Béla, Edmond Lowe és June Vlasak. Műsor előtt dupla Híradó.

Csütörtöktől, pénteken nincs előadás.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől utoljára: Ez jó ser Malecl! A legnagyobb filmkomikus legújabb vígjátéka. Kacagó orkán 2 órában kezdésztől. Főszereplő: Buster Keaton. Leszállított helyárak: 10 és 18 lej. Péntektől: Segítség! Izgalmas Wild-West dráma. Főszerepben: Georg O'Brien, Colorado ördöge.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Állandó állás, Kézpénz, Megbízható, Hivatalnok, Végkimerülésig bandázs nélkül, Középkorú nő, Szoretta, Pincemester 700 lej, 100, 52 éves, Kicsi család jellegre levelek vannak a kiadóban.

NEM volt még? Ugy okvetlen keresse fel, míg nem késő, a híres Miss Elisabeth grafológus (jós) nőt aki felülmulhatatlan az emberi sorsok megfejtésében. Bármilyen bonyolult ügyben a legkielegitőbb választ kapja meg tőle. Piata Mihai Viteazul 15. (4887)

SIRKOSZORU, síreszokor rendelhető mindenkor. Szépet kaphat olcsó áron, Str. Fantaneli 3. 4744.

GRAFOLOGUS jósnő mindent megmond, mire kíváncsi. Ismeri az embereknek multját, jelenét, jövőjét. Jóslásával felülmul mindenkit. Győződjön meg az igazságról. Cal. Regele Ferdinand 129. (4884)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ dió teleháló és konyhaberendezések és egyéb butorok. Jasilor 10. (4855)

SZEPTEMBER 9-I HUZÁSON Ön is gazdag lehet, ha vásárol egy temesvári Mentő Sorsjegyet. Főnye remény EGYNEGYEDMILLIÓ. — Sorsjegyet vásárolhat minden trafikban és sorsjegyügynökségnél. Erdélyi főelárusító, Economia S. A. Succ., Cluj, Piata Unirii 23. sz. (4842)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

PESTI HIRLAP KÖNYVEL, Szines Regényt, Pengős, Félpengős Regényt használt, de csak jó állapotban vesz a CULTURA ANTIKVÁRIUM Cluj, Str. Memorandului 4., hátul az udvarban. (2143)

SZIVATTYUPUMPÁT, készit, jó állapotban megvételre keresek. Bádogosmühely, Str. Cipariu 5. (4889)

ELADÓ olcsón keményfa háló. Piata Unirii 21., hátul az udvarban. (4886)

FORD luxusautóra csukott karosszéria kerestetik. Cim a kiadóban. (4061)

200 LITERES festékes hordók eladó. Cim a kiadóban. (4069)

ELADÓ URILAKÁS falu közepén szép udvarral, nagy kerttel, gazdasági épülettel, Kolozsvárra jó összeköttetéssel. Cim a kiadóban (4726)

JÓKARBAN levő zongora nagyon olcsón eladó. Str. Magazie No. 6/a. (4875)

GYERMEKKOCSI mély, eladó. Str. Chintaului 82. (4897)

ÜZEMKÉPES Chevrolet teherautót vennék. Cimeket a kiadóba kérek. (4881)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU udvari butorozott szoba kiadó azonnalra. C. Motilor 81. (4879)

VOLT cukrászda üzlethelyiség főútvonalon jutányosan kiadó. Cim a kiadóban. (4888)

ISKOLÁS FIUK kath. és ref. gimnázium mellett teljes ellátást kaphatnak szerény díjazás mellett terményben is. Cim a kiadóban. (4833)

SZÉP tiszta szobába keresek urinő lakótársnőt. Str. Londrei 30. I. em. (4859)

KIADÓ Memorandului-ucca 1. szám alatt az egész emeleti rész, mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok f. év augusztus 10-ig adhatók be. Kolozsvári róm. kath. egyházközség. (4514)

CIÁNGÁZZAL minden butorból lakásból, felelősséggel kiirt poloskát László, Str. Rugului 56. Telefon 4-25. (4567)

KIADÓ egy nagy betonosított raktárhelyiség. Regele Ferdinand 72. (4850)

LAKÁST KERES

FORGALMAS helyen BOPINCÉNEK alkalmas üzlethelyiséget keresek. Cimeket Grigorescu 57. Molnár. (4872)

BIZTOS állásu tisztviselőnek katolikus családnál teljes ellátást keres. „Pontosan fizetek” jellegre. (4895)

ÁLLÁST KAPHAT

HAZMESTERI állásra keresek gyermektelen, villany vízvezetékben jártas házaspárt. Reg. Ferdinand 43-45. (4877)

JÓ CIPŐTÜZÖNŐ, ki ragasztani is tud, azonnal felvétetik. Mózes, Reg. Ferdinand 96. (4874)

FIATAL kisközlő fiut felveszek azonnalra, P. M. Viteazul 9., vendéglő. (4873)

BEJÁRÓNÓT keresek házimesteri lakás és havi 200 lejért. Str. Tunarilor 32. Nagy. (4890)

ÁLLÁST KERES

KAUCIOVAL rendelkező nő pénztárnoki, raktárnoki, vagy bármilyen állást elvállal. Cimet a kiadóba. (4883)

JÓLFŐZŐ bejárónő minden, vagy takarítónőnek menne. Cimeket a kiadóba. (4848)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre délelőtti 11 óráig lehet csak feladni.

SZERÉNYIGÉNYŰ

jobb nő ajánlkozik fiatal házaspárhoz, vagy magányos urhoz Főzést önállóan vállalja. Azonnalra. Cim a kiadóban. (4885)

KÜLÖNFÉLÉK

ORTHODOX zsidó nagytemplomban férfi, női títés bérbe, vagy örökáron eladó. Fischerne, Str. Ecaterina Varga 1. (4890)

KÖLCSON vennék 30.000 lej elsőrangú garanciával biztos befektetésre. Cim a kiadóban. (4878)

KERESEK egy hónapra 3-4000 lej kölcsönt. Kamat fejében 1 hónapig kitűnő ebéd vacsorát adok. Cimet, Jó állás 10.000“ jellegre elaphoz kérek. (4882)

LEGUJABBAN Erzsébet-füdüben gőz férfiakkal: vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön délelőtti, péntek, szombat egész nap. Gőz nőknek Hétfő, szerda, csütörtök délután. Kádfürdő. Nyitva mindennap reggel 5-től este 9-ig. (4898)

EGÉSZSÉGES, fiatal szoptatós dajkát keres uricsalád. P. Unirii 12. Házfelügyelőnél. (4896)

Féltékenységből gyilkolt ezelőtt két évvel: tegnap letartóztatták

(GALAC.) Két évvel ezelőtt a Galac megyei Regele Ferdinand községben Maximi Mariora 21 éves parasztlány holttestét

borzalmasan megcsontoltva találták a községi kut közelében. A szerencsétlen lány testét harminc késszurás éktelenítette el, fejét pedig néhány száz méterre találták meg a holttesttől.

Az akkori vizsgálat nem tudta semmiféleképpen sem megállapítani a gyilkos kilétét. A nyomozást vezető csendőrmester sejtette ugyan, hogy kéjgyilkosság történt és gyanúba is vette az áldozat akkori udvarlóját, de annak sikerült magát tisztázni a vádak alól.

Tegnap reggel névtelen feljelentés érkezett a galaci ügyészséghez, amelyben a feljelentő

adatokat szolgáltatott arra nézve, hogy a kéjgyilkosságot az akkori udvarló Talasman Todor 25 éves fiatalember követte el.

Az ügyészség rendeletére a csendőrség letartóztatta Talasmant, aki a kihallgatás alatt

megtört és bevallotta, hogy ő ölte meg jegyesét.

Tettét féltékenységből követte el, mert bizonyítékai voltak arra nézve, hogy Maximi Mariora megcsalja.

A gyönyörű
és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsort láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

nincs tarsulata Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőrforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Augusztus 17. Péntek Róm.
kath. Jácint, Anaszt. Prot.
Beutram. Gör. kath. S. Mart. Miron.
Izr. 6. Eul.

JÓESTÉT!

KINEK AZ ÉRDEME

Brikityi és a felesége kirándultak
a Bükkbe, az idő szép volt, jól ére-
zik magukat.

— Látod, — mondja Brikityiné
— ez is az én érdemem, hogy olyan
jól sikerült napunk van.

— A te érdemed? — csodálkozik
Brikityi — hiszen én proponáltam,
hogy menjünk a Bükkbe.

— Jó, jó, — feleli Brikityiné —
Te proponáltad, de én nem mon-
dám ellent.

ENERGIA GAZDÁLKODÁS

— Mi az az energia gazdálkodás?
— Ha a mai viszonyok között
van még valakinek energiája gaz-
dálkodni.

A STRANDON

A strand homokjában heverészik
egy vendég. Egyszer csak valaki rá-
szól:

— Jó napot Gerlice ur.
A strandoló ijeden fordul a hang
felé s magában mondja:

— Ej ha, honnan ismer ez engem?
Én nem is vagyok Gerlice.

NYARALÁS

Bürgözdí: Szervusz Tohonya, ho-
va mész nyaralni?

Tohonya: Ugyan kérlek, nekem
annyi pénzem sincs, hogy Kolozsvá-
ron maradjak.

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelentése
szerint nyugati, délnyugati szél, fel-
hősödés, eső, néhol záporok várha-
tók. A hőmérséklet némileg csökken.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Ezen a héten a következő gyógyszer-
árak teljesítenek éjjeli szolgálatot:
Dr. Hintz (Unirii-tér). Dr. Halász
(Cuza Voda-tér). Flohr József (Reg.
Ferdinand-ut). Diana (Str. Ioŋa).

— HALÁSZI munkaruhái. orvo-
si köpenyei a legjobbak. 50 szá-
zatekban avatott kelméből készül-
nek Cluj. Calea Regele Ferdinand
109. szám.

— Kimerült Jugoszlávia osztrák
buzakontingense. Jugoszlávia ké-
rására a magyar kedvezmények
mellett Ausztriába bevihető jugo-
szláv gabonakontingenst tudvalevő-
leg 1500 vagonban állapították
meg és a leszállításnak július 25-ig
kellett megtörténnie. Minthogy az
engedélyezett mennyiséget teljes egé-
szében leszállították, egyelőre újabb
mennyiséget nem engednek be az új
terméseredmény teljes kialakulásáig.

LEGUJABB

Polgárháború kitörésétől
tartanak Spanyolországban

(MADRID.) A felhivatalos angol
Telor ügynökség jelenti a spanyol
fővárosból: Az a hír, hogy a spanyol
kormány általános mozgósítás tervé-
vel foglalkozik, óriási szenzációt kel-
tett világpolitikai körökben. A la-
kosság körében óriási az izgalom az
általános mozgósítás hírére, úgyhogy
a hadügyminiszternek hivatalosan
kellett nyilatkoznia. A nyilatkozatban
megállapítja a hadügyminiszter, hogy
az általános mozgósítást csak kísér-

letképpen rendelte el és semmikép-
pen sem azért, mintha Spanyolorszá-
got háború fenyegetné, vagy pedig
súlyos események volnának az ország
ban előkészülőben.

A politikai körök véleménye en-
nek ellenére az, hogy Spanyolország
polgárháború küszöbén áll és az ál-
talános mozgósítás ezt akarja meg-
előzni. A mozgósítás időpontját még
nem jelölték ki.

Dunai blokk nélkül
nem lehet biztosítani Európa békéjét

(PÁRIS.) A „Figaro” című francia
lap mai számában Vladimir d'Ormes-
son a kiváló publicista feltűnő cik-
ket közöl. A cikk megállapítja, hogy
a világ békét veszélyeztető német im-
periálisztikus törekvésekkel szemben
nem lehet másképp megoldani az
európai válságot, mint a Duna-
medence államainak összefogá-
sával.

A dunai konföderációban
élénk szerepet kapna Magyaror-
szág, Auszria és a kisantant ál-
lamok.

Magyarország és Ausztria jövőjét —
írja d'Ormesson, — sem politikai,
sem pedig gazdasági szempontból
nem lehet másképp biztosítani, csak a

dunai államoknak közös frontba ál-
lításával.

A megalkotandó dunai blokkban a
következő elveket kell megvaló-
sítani:

1. Minden állam független és
szuverén hatalom.
2. Kölcsönös biztosítékok a kül-
ső támadások ellen.
3. Gazdasági megegyezések, me-
lyek bizonyos előnyöket bizto-
sítanak a paktum aláíróinak szá-
mára.

Ezeknek a tételeknek megvalósi-
tása nélkül, — végzi cikkét a publi-
cista —, Európa és a világ békéje
súlyos veszélyben forog.

Maniu-Vajda közeledése a láthatáron?

(KOLOZSVÁR.) A hatalmas tö-
meg jelenlétében lezajlott Maniu-
bankett után megindultak a lapkom-
mentárok pro és kontra. Általában
abban minden lap véleménye meg-
egyezik, hogy

a nagy román politikus mellett
szimpátiatüntetésnek rendezett
ünnepi vacsora teljesen rehabili-
tálta a többszörös miniszterelnö-
köt a Skoda-botrányjal kapcso-
latban őt ért rágalomokkal szem-
ben.

A vezető román lapok, az Universul,
a Dimineata, a Credinta, a Curentul
mindig kolumnás beszámolóiban rész-
letesen ismertetik a bankett lefolyá-
sát és szóról-szóra közlik Maniu
nagy beszédét, amelyben monarchi-

kus érzelmeit hangsúlyozta ki. Egye-
dül Goga lapja, a „Neamul Romá-
nesc” az, amely disszonáns hangot
vegyít a Maniut dicsérő beszámolók
közé.

Feltűnő jelenség, hogy
a „Patria”, a nemzeti-panaszt-
párt Vajda-csoportjának hiva-
talos lapja, amely több ízben
olyan élesen támadta a Maniu-
csoportot, sőt személyében Ma-
niut is, mai számában szintén
másképp oldja meg a szentel az
emlékezőt lefolyású Maniu-
bankettnek.

Politikai körökben a „Patria” rokon-
szenvess beállítást úgy tekin-
tik, mint egy jövőbeli Maniu-Vajda
kibékülés előfutárját.

— Formalin az esővízben. A
formalin név alatt fertőtlenítőszer-
ként használt kémiai vegyület cse-
kely mennyiségben az esővízben is
előfordul. Az esővíznek tehát kis-
mértékben fertőtlenítő hatása is van.
Valószínű, hogy a formalin a lég-
körben a napsugarak hatására kelet-
kezik.

— A németországi cégek nagy
árt kínálnak az árpáért. Németor-
szági importőrök árpát akarnak ven-
ni a romániai termelőktől, de ebben
a cikkben kevés a kínálat és lánnya
az üzlet. Már most megállapítható,
hogy az ideai árpáexport eredménye
nem éri el a múlt félévét. A német-
országi kompenzációs prémiumok ár-
folyama esik.

Három határátlépőt ítelt el
a hadbíróóság

(KOLOZSVÁR.) Ma délelőtt a
VI. hadtest bírósága három határátlé-
pőt ítelt el. A vádlottak, névsze-
rint: Ptág Vischi lengyel állampol-
gár, aki másfél hónappal ezelőtt Ro-
mániába szökött, hogy munkát ke-
ressen, a hadbíróóság 15 napi elzá-
rára ítélte. Solyom Gyula 27 éves
munkás Magyarországból jött Romá-
niába. Büntetése 3 hónap. A harma-
dik vádlott, Tordai Elemér, még
1923-ban szökött meg a szatmári
gyalogosrezdettől, 11 évig maradt Ma-
gyarországon, majd ez év júliusában
visszaszökött. Büntetése hat hónap.

Ma folytatja a kolozsvári
hadbíróóság a hazaárulással
vádolt főhadnagy bűnperét

(KOLOZSVÁR.) Megirtuk annak-
idején, hogy Stavrescu Jenő, a 34-es
tüzérezred főhadnagya és Jakabffy
Vilma temesvári táncztanárné kémke-
dés, illetve hazaárulás vádjával a
kolozsvári hadbíróóság elé kerültek.
Ügyükben az első tárgyalást mintegy
két héttel ezelőtt tartotta meg a had-
bíróóság. A per lefolytatását akkor
tanuk távolléte miatt mára halasz-
tották. Ma délelőtt ismét kihallgat-
ták a vádlottakat, felolvasták a vád-
íratot és a tárgyalás tovább folyta-
tását a délutáni órákra halasztot-
ták el.

Höguta ölt meg egy Zilah
környéki földművest

(ZILAH.) A mezőn dolgozó mun-
kások Zilah közelében egy szétosz-
lásnak induló holttestre bukkantak.
Megállapítás szerint a szörnyű lelet
Péter Imre 46 éves kenesi földmű-
vessel azonos. Az orvosi vizsgálat
megállapítása szerint

a holttest 2—3 hétig feküdt az
árok szélén.

A szerencsétlen ember alvás közben
ért

höguta következtében halt meg
Ugyanis 2—3 héttel ezelőtt a megyé-
ben igen nagy hőség uralkodott,
melynek a szerencsétlen földműves
áldozata lett.

— RENDŐRI HIREK. Nagy
Sándor Sopor-telepi lakos feljelentést
tett a II. kerületi rendőrségen ismer-
etlen tettesek ellen, akik tegnap éj-
jel feltörték baromfiudvarát és 16
fajtyukját ellopták. A rendőrség be-
vezette a nyomozást az ismeretlen
éjszakai látogatók kézrekerítésére.

— LETARTÓZTATTÁK DÁ-
VID BÉLA ISMERT NEVŰ ZSEB-
METSZŐT. Bartha István, Victo-
riai-ucca 24. szám alatti kereskedő
feljelentést tett a vasuti rendőrségen
ismeretlen tettes ellen, aki nadrágze-
séből kilopott két órát és egy arany-
láncot. A bevezetett nyomozás során
tegnap este a rendőrség letartóztatta
„Dadogós” Dávid Béla ismert zseb-
metszőt, akinél megtalálták a lopott
tárgyakat.

— A rovarok repülési sebessége
Bizonyos lepkefajták képesek arra
a hallatlan teljesítményre, hogy egy
óra alatt 54 kilométernyi utat te-
gyenek meg. Majdnem ugyanezt a
sebességet érik el egyes légyfajok.
Az ügyetlen cserebogár egy óra
alatt maximálisan mindössze 11 ki-
lométernyi távolság berepülésére ké-
pes.

A temesvári vasutasok közül többen megkapták a felmondást

(TEMESVÁR.) Mereuta vasuti vezénigazgató mult heti ígérete ellenére, a temesvári vasutasok közül többen megkapták a kéthetes felmondásukat. A másodfoku kegyelmi bizottság szeptember 17-ére tűzte ki a tárgyalást a felmondottak ügyében. Obert Zolán dr. a Magyar Párt bányászati tagozatának megbízásából a felmondás felfüggesztését kéri, a vasutigazgatósághoz a fegyelmi bíróság döntéséig.

Megölte a villanyáram a zilahi szerelőt

(ZILAH.) Végzetes szerencsétlenség történt tegnap Zilahon. Ordi Géza 28 éves érmihályfalvi villanszerelő az egyik villanypóznán dolgozott. Munkájában meg nem állapítható okból kifolyólag véletlenül a villanyáram vezetékeit megfogta és ebben a pillanatban a vígyázatlan szerelőt az áram megölte és a póznáról holtan esett le.

A vizsgálat megállapítása szerint a szerencsétlenségért senkit nem terhel felelőség, az a vigyázatlan ember saját hibájából történt.

Dühöngő örült borzalmas vérfürdőt rendezett egy keletporoszországi városka uccáin

A kelet-poroszországi Kirsburgból jelentik: augusztus 11-éről 12-ikére virradó éjszaka Lubeck Max helybeli mészáros, akit már régóta csendes örülként kezeltek lakásán,

örültségi rohamot kapott és borzalmas vérengzést vitt véghez a városban.

Az örült ember behatolt Worzeck mészárosinas szobájába és elvágta az alvó ember torkát. A fiatalember felijedt, véreses hörgéseire berohant a bátyja, aki le akarta fegyverezni a dühöngő örültet. Ez azonban

felkapta az asztalon heverő éles mészáros kést és halálra szurkálta az öccse segítségére siető Worzecket. Ezután vérbenforgó szemekkel össze-vissza hányta a lakás berendezését.

Az egyik feldöntött asztal fiókjából revolver hullott ki a földre. Lubeck felkapta az automata pisztolyt, az uccára rontott és a vele szembe jövő Réhm August földmüvest hasbalötte.

Néhány órai borzalmas kinszenvedés után Réhm a súlyos haslövésbe belehalt. A lövés zajára kifutott a község papjának, Moritznak felesége, mire az örült

az asszonyt is súlyosan megsebesítette.

A szörnyű vérengzés után az örült ember a papi parochia istállójából kivezetett egy lovat, felnyergelte és Pachollen irányában elszáguldott. A község határán levő hidhoz érve le szállt a lóról és

éles mészáros késsel ugyszólván kettészelte a lónak alsó részét és azután elünt a közeli erdőségben.

A csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a többszörös gyilkos kézrekerítésére.

Károly király a konstancai tengerészeti ünnepségen

(KONSTANCA.) Tegnap a királyi tengerészet napja volt s ez alkalommal Konstancában nagy ünnepséget rendeztek. Az ünnepi banketten megjelent a király, Miklós herceg és Mihály nagyvajda kíséretében. Az uralkodó és kísérete különvonaton érkezett Konstancába. 21 ágyulövés jelezte jöttét. A felséges vendégeket Tatarescu miniszterelnök, dr. Anghelescu, Costinescu, Sassu, továbbá Paul Anghelescu miniszterek fogadták. Öfelsege háromnegyed 11 órakor fogadta a hadihajó tisztjeinek tisztelgését, majd délután 3 órakor diszbanketten vett részt a Cercul Militar helyiségében, délután 6 órakor Eminescu szobrának leleplezése volt programon. Este 9 órakor a engeri állomás ui helyiségében diszbankettet adott Öfelsege tiszteletére a kikötők és a viziközlekedés állami igazgatósága. Az uralkodó nagy beszédet mondott, előzőleg Tatarescu miniszterelnök beszélt és hangsúlyozta, hogy Románia sorsa össze van kötve a tengerpart sorával.

KÁROLY KIRÁLY BESZÉDE
A miniszterelnök szavaira Károly király válaszolt.

— Ez az ünnepély a mi nemzeti hagyományaink sorába lépett. Ebben a hagyományban egy kiemelni való dolog van, a királyi haderő szoros kapcsolata a kereskedelmi tengerészettel. A tengeri kereskedelem és a tengeri haderő közötti testvériségben a vizek fölötti hatalmunk teljes megerősítését látom. Köszönöm a kormányának azt a szép választ, amit felhívásomra adott és meg vagyok győződve, hogy mindent el követnek, hogy megvalósíthatassá válnak kunkat. A tengerészet cél, de ugyanakkor a haladás és a civilizáció dűtő eszköze. Olyan országnak, mint a miénk, amelynek hosszú tengerpartja van, kötelessége megfizetni ezt a fényűzést, de csak később fogjuk látni, hogy csupán fényűzés-e ez, mert én azt hiszem, hogy nem. A haderő megvédi a tengeri kereskedelmet, béke idején pedig a kitartás és férfiaság iskolája. Tengerészeink, bármilyen eredetűek legyenek, érzem, hogy mindnyáján mellettem vannak ebben a gondolatban. Poharam a haditengerészet és tengeri kereskedelem végleges összekapcsolására emelem!

Capitol mozgó

Tánc és szerelem

Főszereplők: Ginger Rogers és Thelma Todd. Amerika legújabb és legszebb filmstárjai.

Premier filmstájer! Zenés, énekes operett, káprázatos revürészletekkel.

Nansen-utlevélirodát nyit Poklewsky, a volt cári orosz nagykövet

(BUKAREST.) Tegnap számunkban röviden beszámoltunk arról, hogy Ostravsky Mihálynak, az új orosz teljhatalmu megbízottnak közeli Bukarestbe való érkezése miatt a román kormány felszólította Poklewsky, a volt cári nagykövetet, hogy az orosz nagykövetség palotáját adja át. A követ ellenszegült a kívánságnak, mire a rendőrség kiűrtette az orosz állam tulajdonát képező követségi palotát.

Ma délelőtti már meg is történt az orosz cári követségi személyzet kiköltöztetése. A „Dimineata” szerint a volt nagykövet, hogy megélhetését biztosítsa, Nansen-irodát létesít Bukarestben, ahol a fehér-oroszok utlevél ügyeit fogja rendezni. Az új irodai helyiségbe szállítja a volt nagykövetség irattárát és könyvtárát is.

Mint ismeretes, a legelső Nansen-irodát Nansen, a szerencsétlenül járt

északsarki kutató, Norvégia népszövetségi megbízottja létesítette a Népszövetség kebelén belül. Az irodának célja az, hogy azokat, akiknek állampolgárságát még nem rendezte az illető állam, szabályos és minden állam által elfogadott utlevélhez juttassa.

A „Dimineata” értesülése szerint Korbaceff volt bukaresti orosz konzul már ki is költözött a palotából, de Poklewsky még nem hagyta el azt a helyet, ahol 20 éven át, mint az orosz állam teljhatalmu képviselője, lakott.

Amint ő is kiköltözködik, a főváros mérnöki hivatala lebontatja a palotát, mert nem felel meg Bukarest építészeti szabályrendeletében foglalt követelményeknek. A lebontott követségi épület helyébe újat épít az orosz állam.

A nagyváradi bábaképezdőben tiltott műtét nyomán fellépő vérmérgezést állapítottak meg egy asszonyon, de a hatóságokat mégsem értesítették

(NAGYVÁRAD.) Rendkívül érdekes ügy foglalkoztatja a nagyváradi hatóságokat, amelynek központjában a nagyváradi Bábaképezde áll. Pár nappal ezelőtt beszállították a Bábaképezdőbe Majorosi Sándor Ősi-telepen lakó napszámosnak a feleségét, ahol a borzalmas kínok-

ban vergődő asszony néhány óra múlva kiszenvedett.

A napszámos feleségének az eltemetése után a nagyváradi államrendőrséghez névtelen feljelentés érkezett, amely röviden azt tartalmazta, hogy Majorosi Sándornén tiltott műtétet hajtottak végre és a szerencsétlen asz-

szónynak ez okozta a halálát. A névtelen feljelentés alapján a rendőrség megindította a vizsgálatot és egyben elrendelte a holttest exhumálását is. A boncolás teljes egészében igazolta a névtelen feljelentés adatait, amely nyíben kitünt, hogy

Majorosi Sándorné a tiltott műtét nyomán fellépő vérmérgezést következtében szenvedett ki.

A vizsgálat során a rendőrség ki derítette, hogy a tiltott műtétet Bánfi Jánosné bábasszony hajtotta végre, aki azonban nyomtalanul eltűnt Nagyváradról. A rendőrség megkezdte a nagyváradi ügyészség körözőlevelét adott ki Bánfi Jánosné ellen.

Ebben az ügyben mindenesetre az az érdekes, hogy a Bábaképezde asszony halála után

kiállította annak rendje és módja szerint a halotti bizonyítványt, amelynek alapján a temetés meg is történt.

Majorosi Sándorné beszállítása után dr. Bradu bábaképezdei orvos vizsgálta meg és bár

konstatálta, hogy a szerencsétlen asszonyon tiltott műtétet hajtottak végre, amely vérmérgezést idézett elő, még sem tett erről jelentést a hatóságoknak, mint ahogy az kötelessége lett volna, hanem kiadta a halotti bizonyítványt.

Szinte hihetetlen, ahogy ezt az ügyet a Bábaképezdőben kezelték. A hatóságok most a következő kérdéseket akarják tisztázni:

hogyan történhetett, hogy a Bábaképezde orvosa, annak ellenére, hogy tiltott műtét nyomán fellépő vérmérgezést konstatált, nem értesítette erről a hatóságokat? Hogyan adhatott ki a Bábaképezde halotti bizonyítványt, holott nyilvánvalóan fenforgott a büntetendő cselekmény ténye?

Munkatársunk ebben az ügyben felkereste a Bábaképezdét, ahol azonban minden felvilágosítás elől mereven elzárkoztak. A közvélemény egyébként nagy érdeklődéssel várja a fejleményeket s annak megállapítását, hogy a történetekért dr. Nemes igazgató főorvost vagy az intézet kezelőorvosát terheli-e a felelősség?

Egy ausztráliai város pusztulása

(SIDNEY.) A délausztráliai Port Sam kikötő városának védő gátfalait áttört a tenger és a több ezer lakosú város víz alá került. A házak százai omlottak össze és rengeteg ember vesztette el életét.

A doftanai börtönbe kerül Zeletzky

(BUKAREST.) A doftanai börtönnek előkelő vendége lesz a napokban. Ugyanis a Skoda-ügy vizsgálata rövidesen befejeződik és a doftanai börtön igazgatója értesítést kapott, hogy cellát tartson fel Zeletzky számára, aki a jilavai fogházból fognak átkísérni oda.

CENZURAT